

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2024

Nr 83

LANDSKAPSLAG

om tillämpning på Åland av lagen om transport av farliga ämnen

Föredragen för Republikens President den 22 november 2024

Utfärdad i Mariehamn den 28 november 2024

I enlighet med lagtingets beslut¹ föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Inom landskapets behörighet och med de avvikelser som följer av denna lag ska lagen om transport av farliga ämnen (FFS 541/2023) tillämpas på Åland.

Ändringar i lagen om transport av farliga ämnen ska inom landskapets behörighet tillämpas på Åland från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket, om inte annat följer av denna lag.

Denna lag gäller för transporter av farliga ämnen inom Åland. Om transporten börjar eller slutar utanför Åland gäller denna lag på transporten inom Åland, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning eller internationella förpliktelser som är bindande för Åland.

2 §

Förvaltningsuppgifter

De förvaltningsuppgifter som enligt lagen om transport av farliga ämnen ankommer på statens myndigheter ska på Åland skötas av landskapsregeringen och de uppgifter som ankommer på sådant i 96 § i lagen om transport av farliga ämnen avsett besiktningsställe eller sådant i 17, 96 och 137 §§ i lagen om transport av farliga ämnen avsett verksamhetsställe ska skötas av Fordonsmyndigheten, till den del förvaltningen grundar sig på landskapets lagstiftningsbehörighet på området.

Inom landskapets behörighet är sådana i 3 § 8 punkten och 18 kap. i lagen om transport av farliga ämnen av statens myndigheter godkända besiktningsorgan även godkända på Åland.

Sådana i 24 § i lagen om transport av farliga ämnen av statens myndigheter beviljade godkännanden är även giltiga på Åland.

Sådana av statens myndigheter beviljade utbildningstillstånd enligt 49 § i lagen om transport av farliga ämnen, är även giltiga på Åland.

Sådana i 94 § i lagen om transport av farliga ämnen av statens myndigheter beviljade intyg för säkerhetsrådgivare är även giltiga på Åland.

På Åland ansvarar landskapsregeringen för att prov för säkerhetsrådgivare arrangeras och intyg utfärdas i enlighet med bestämmelserna i 94 och 95 §§ i lagen om transport av farliga ämnen.

Sådana i 98 och 99 §§ i lagen om transport av farliga ämnen av statens myndigheter beviljade utbildningstillstånd är även giltiga på Åland.

3 §

Behörig myndighet

I 15, 109 och 113 §§, 125 § 1 punkten och 129 § 1 mom. i lagen om transport av farliga ämnen finns bestämmelser om behörig myndighets möjligheter att vidta verkställighetsåtgärder i enlighet med den lagen.

Inom landskapets behörighet och med beaktande av i denna lag angivna avvikelser rörande vissa myndighetsuppgifter, är på Åland landskapsregeringen sådan behörig myndighet som avses i de i 1 mom. angivna bestämmelserna.

4 §

Tillsynsutövning

Inom landskapets behörighet ansvarar landskapsregeringen och Ålands polismyndighet för tillsynen över att denna lag och med stöd av den utfärdade författningar efterlevs.

¹ LF nr 20/2023-2024

SMU bet. nr 6/2023-2024

Inom landskapets behörighet ska den i 116 § lagen om transport av farliga ämnen angivna tillsynen utövas i samarbete med landskapsregeringen.

Om den tillsynsutövning som ankommer på arbetsarskyddsmyndigheterna föreskrivs särskilt.

5 §

Hänvisningar

Inom landskapets behörighet ska hänvisningen till

1) vägtrafiklagen (FFS 729/2018) i 3 § 3 punkten i lagen om transport av farliga ämnen avse vägtrafiklagen (2023:108) för Åland,

2) 156 § i fordonslagen (FFS 82/2021) i 17 § 4 mom. i lagen om transport av farliga ämnen avse landskapslagen (2021:157) om tillämpning av fordonslagen,

3) postlagen (FFS 415/2011) i 39 § 2 mom. i lagen om transport av farliga ämnen avse landskapslagen (2007:60) om posttjänster,

4) lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (FFS 1137/2016, *marknadskontrollagen*) i 120 § 1 mom. i lagen om transport av farliga ämnen avse landskapslagen (2017:37) om marknadskontrollen av vissa produkter (*landskapslagen om marknadskontroll*) och där hänvisningen i samma moment i lagen om transport av farliga ämnen till 26 § i marknadskontrollagen ska avse 23 § i landskapslagen om marknadskontroll,

5) 27 § 1 mom. i marknadskontrollagen i 120 § 2 mom. i lagen om transport av farliga ämnen avse 24 § i landskapslagen om marknadskontroll,

6) förvaltningslagen (FFS 434/2003, *rikets förvaltningslag*) i 100 § i lagen om transport av farliga ämnen avse förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland (*förvaltningslagen*)

7) 39 § i rikets förvaltningslag i 130 § 1 mom. i lagen om transport av farliga ämnen avse 34 § i förvaltningslagen,

8) viteslagen (FFS 1113/1990) i 139 § 2 mom. i lagen om transport av farliga ämnen avse landskapslagen (2008:10) om tillämpning i landskapet Åland av viteslagen.

Inom landskapets behörighet ska hänvisningen i 143 § 1 mom. i lagen om transport av farliga ämnen till staten avse landskapet.

Inom landskapets behörighet ska hänvisningar till annan lagstiftning i de rikslagar som finns angivna i lagen om transport av farliga ämnen på Åland avse motsvarande landskapslagstiftning om sådan finns.

6 §

Bestämmelser som inte ska tillämpas

Inom landskapets behörighet tillämpas inte lagen om transport av farliga ämnen vad gäller den lagens bestämmelser i:

1) 1 § 2 mom. 2 punkten, 1 § 5 mom., 3 § 4 och 15 punkterna, 71, 73 och 74 §§,

2) 2 § 1 mom. 3 punkten, 42, 52, 53, 55, 58 och 60 §§, 64–70 §§, 72 § samt 91–94 §§ till den del de avser järnvägstransport,

3) 59 § 1 mom. samt

4) 147 §.

7 §

TFÄ-ADR-besiktningssintyg och ADR-körtillstånd

Fordonsmyndigheten beviljar sådana 17 § i lagen om transport av farliga ämnen avsedda TFÄ-ADR-besiktningssintyg.

Sådana i 17 § i lagen om transport av farliga ämnen avsedda TFÄ-ADR-besiktningssintyg som beviljats av riksmyndighet är även giltiga på Åland.

Fordonsmyndigheten arrangerar i 48 § i lagen om transport av farliga ämnen avsedda körtillståndsprov, som avser sådana i 45 § i lagen om transport av farliga ämnen avsedda körtillstånd, och utfärdar i samma paragraf avsedda körtillstånd.

Sådana i 48 § i lagen om transport av farliga ämnen avsedda ADR-körtillstånd som beviljats av riksmyndighet är även giltiga på Åland.

Landskapsregeringen godkänner i 49 § i lagen om transport av farliga ämnen avsedda utbildningsgivare för ADR-körtillstånd.

Landskapsregeringen kan ordna de i 115 § i lagen om transport av farliga ämnen avsedda tillsynsuppgifterna i samband med förarexamensverksamhet enligt körkortslagen (2015:88) för Åland.

8 §

Språkrkrav

Anvisningar, anteckningar och annan information som enligt lagen om transport av farliga ämnen ska finnas på transportabla tryckbärande anordningar eller produkter som används för transport av farliga ämnen och som säljs eller används på Åland ska åtminstone vara avfattade på svenska.

När organ med delegerade uppgifter eller fysiska personer utför uppgifter enligt denna lag ska språkstadgandena i självstyrelselagen (1991:71) för Åland tillämpas.

9 §

Skyldigheten att lämna underrättelser och andra uppgifter, göra anmälningar, ansöka om tillstånd samt lämna rapporter och redogörelser

Skyldigheten enligt 14 § i lagen om transport av farliga ämnen för enskilda att lämna underrättelser samt göra anmälningar och ansöka om tillstånd till lokala polisen ska på Åland avse en skyldighet att lämna underrättelser, göra anmälningar till och ansöka om tillstånd hos Ålands polismyndighet.

Skyldigheten enligt 28 § 1 mom. i lagen om transport av farliga ämnen för besiktningsorgan att lämna uppgifter om tankar och tryckbehållare till Säkerhets- och kemikalieverket ska på Åland avse en skyldighet att lämna uppgifter och göra anmälningar till landskapsregeringen.

Skyldigheten enligt 28 § 3 mom. i lagen om transport av farliga ämnen för i momentet avsedda ägare eller innehavare att lämna uppgifter om tankar och tryckbehållare till Säkerhets- och kemikalieverket ska på Åland avse en skyldighet att lämna uppgifter och göra anmälningar till landskapsregeringen.

Skyldigheten enligt 33 § 3 mom. i lagen om transport av farliga ämnen att skicka räddningsplaner till Transport- och kommunikationsverket ska på Åland avse skyldighet att skicka räddningsplaner till landskapsregeringen.

Skyldigheten enligt 49 § 2 mom. i lagen om transport av farliga ämnen att ansöka om utbildningstillstånd hos Transport- och kommunikationsverket ska på Åland avse en skyldighet att ansöka om utbildningstillstånd hos landskapsregeringen.

Rättigheten enligt 50 § 1 mom. i lagen om transport av farliga ämnen för utbildningsgivare att lämna ut uppgifter till Transport- och kommunikationsverket ska på Åland avse en rättighet att lämna ut uppgifter till landskapsregeringen.

Skyldigheten enligt 58 § 1 och 2 mom. i lagen om transport av farliga ämnen att lämna rapporter till Säkerhets- och kemikalieverket ska på Åland avse en skyldighet att lämna rapporter till landskapsregeringen.

Skyldigheten enligt 92 § 1 mom. i lagen om transport av farliga ämnen att göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket ska på Åland avse en skyldighet att göra en anmälan till landskapsregeringen.

Den i 94 § 3 mom. lagen om transport av farliga ämnen angivna ansökan om intyg för säkerhetsrådgivare ska lämnas in till landskapsregeringen som är skyldig att behandla den i enlighet med vad som föreskrivs härom i lagen om transport av farliga ämnen.

Skyldigheten enligt 117 § 2 mom. i lagen om transport av farliga ämnen för polisen att lämna i bestämmelsen avsedd redogörelse till Transport- och kommunikationsverket ska på Åland avse skyldighet att lämna en redogörelse till landskapsregeringen.

Skyldigheten enligt 126 § 2 mom. i lagen om transport av farliga ämnen för Transport- och kommunikationsverket att tillhandahålla uppgifter motsvaras på Åland endast av en skyldighet för landskapsregeringen att tillhandahålla i momentet avsedda uppgifter på svenska.

10 §

Myndigheters rätt att få och lämna uppgifter

Inom landskapets behörighet ska den rätt för statens myndigheter att få och lämna ut uppgifter till utomstående enligt 132 § i lagen om transport av farliga ämnen avse en motsvarande rätt för landskapsregeringen och Ålands polismyndighet att få och lämna uppgifter.

11 §

Ärendehantering och trafik- och transportregister

Landskapsregeringen ska, efter beviljad ansökan om TFÄ-ADR-godkännande, i sitt ärendehanteringssystem föra in sådana i 18 § i lagen om transport av farliga ämnen uppgifter gällande TFÄ-ADR-godkännanden på motsvarande sätt som sådana uppgifter i riket förs in i det trafik- och transportregister som avses i lagen om transportservice (FFS 320/2017). Landskapsregeringen ska efter att uppgifterna förts in i ärendehanteringssystemet, elektroniskt eller på annat sätt underrätta den som ett TFÄ-ADR-godkännande beviljats om att uppgifterna i fråga införts.

Fordonsmyndigheten ska efter godkänd TFÄ-ADR-besiktning i sitt ärendehanteringssystem föra in sådana i 18 § i lagen om transport av farliga ämnen uppgifter gällande TFÄ-ADR-besiktningen på motsvarande sätt som sådana uppgifter i riket förs in i det trafik- och transportregister som avses i lagen om transportservice. Fordonsmyndigheten ska efter att uppgifterna förts in i ärendehanteringssystemet elektroniskt, eller på annat sätt, underrätta den som beviljats ett TFÄ-ADR-godkännandet om att uppgifterna i fråga införts.

Landskapsregeringen ska i sitt ärendehanteringssystem föra in och förvalta sådana i 50 § 2 mom. i lagen om transport av farliga ämnen avsedda uppgifter gällande avlagda prov för ADR-körtillstånd och om beviljade ADR-körtillstånd på motsvarande sätt som sådana uppgifter i riket förs in i det trafik- och transportregister som avses i lagen om transportservice.

12 §

Avgift för trafikförseelse och påföljdsavgift

Inom landskapets behörighet och med avvikelser från vad som föreskrivs i 143 § 1 mom. i lagen om transport av farliga ämnen, tillfaller avgiften för trafikförseelse och påföljdsavgiften landskapet.

Inom landskapets behörighet ska bestämmelserna i lagen om verkställighet av böter (FFS 672/2002) tillämpas på Åland vid verkställighet i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

13 §

Straffbestämmelser

Inom landskapets behörighet ska bestämmelserna om straff för brott mot bestämmelserna om transport av farliga ämnen vilka finns i 44 kap. 13 § i strafflagen (FFS 39/1889) tillämpas på Åland.

Inom landskapets behörighet ska även bestämmelserna om straff för miljöförstöring vilka finns i 48 kap. 1, 2 och 4 §§ i strafflagen samt bestämmelserna om straff för miljöförseelse vilka finns i 48 kap. 3 § i strafflagen tillämpas på Åland.

14 §

Rättelseyrkande

En sakägare som är missnöjd med ett beslut som fattats med stöd av denna lag kan inom 30 dagar, räknat från beslutsdagen, skriftligen begära rättelse hos beslutsmyndigheten. En begäran om rättelse ska behandlas utan dröjsmål. Rättelse begärs i enlighet med bestämmelserna i förvaltningslagen.

I fråga om beslut om TFÄ-ADR-godkännande och TFÄ-ADR-besiktning som gäller fordon samt beslut som fattats av en innehavare av specialutbildningstillstånd i ett utbildningsärende får rättelse begäras hos Fordonsmyndigheten.

Med undantag för beslut om avgift för trafikförseelse i enlighet med 141 § i lagen om transport av farliga ämnen och beslut om påföljdsavgift i enlighet med 142 § i lagen om transport av farliga ämnen får ett beslut som meddelats med stöd av denna lag verkställas även om rättelse begärts eller besvär anförts.

15 §

Besvär

Besvär över lagligheten av ett beslut som Fordonsmyndigheten fattat enligt denna lag med anledning av ett rättelseyrkande får anföras hos Ålands förvaltningsdomstol.

Besvär över lagligheten av ett beslut som landskapsregeringen fattat enligt denna lag med anledning av ett rättelseyrkande får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

16 §

Tillämpning av miljöskyddsbestämmelser på avhjälpande av miljöskada

På avhjälpande av en sådan betydande förorening av grundvatten eller vattendrag eller en sådan i 2a § i landskapslagen (1998:82) om naturvård avsedd naturskada som orsakats av en transport av farliga ämnen tillämpas 31 och 31a §§ i landskapslagen (2008:124) om miljöskydd.

17 §

Landskapsförordning

Landskapsregeringen kan inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd lagen om transport av farliga ämnen ska tillämpas på Åland oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen föreskriver.

18 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1976:34) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om transport av farliga ämnen (den upphävda lagen) jämte ändringar.

Hänvisningar i annan landskapslagstiftning till den upphävda lagen ska avse denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

De förordningar som landskapsregeringen har utfärdat med stöd av den upphävda lagen fortsätter att gälla tills något annat föreskrivs.

19 §

Övergångsbestämmelser

Beslut, tillstånd, intyg, bemyndiganden, planer, utredningar, avtal, utseende av aktörer samt godkännanden som beviljats med stöd av den upphävda lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den och som gäller vid ikraftträdandet av denna lag förblir i kraft i enlighet med de villkor som anges i dem, om inte något annat föreskrivs nedan.

Behandlingen av ärenden som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag slutförs med iakttagande av de bestämmelser som gällde innan ikraftträdandet.

Skyldigheten enligt 9 § 2 mom. i denna lag att anmäla uppgifter om tankar och tryckbehållare till landskapsregeringen tillämpas från och med den besiktning som följer efter denna lags ikraftträdande.

Bestämmelsen i 9 § 9 mom. om ansökan om intyg för säkerhetsrådgivare börjar tillämpas sex månader efter denna lags ikraftträdande.

Den interna räddningsplan som avses i 33 § i lagen om transport av farliga ämnen ska upprättas och en ansvarig person utses inom 18 månader från denna lags ikraftträdande.

Utbildare, vilka godkänts av landskapsregeringen i enlighet med den upphävda lagen och med stöd av bestämmelser som utfärdats med stöd därav, är under utbildningstillståndets giltighetstid fortfarande behöriga för utbildningsuppgifter som avses i 49 § i lagen om transport av farliga ämnen efter denna lags ikraftträdande.

Tillsynsplaner som avses i 123 § i lagen om transport av farliga ämnen ska upprättas inom ett år från denna lags ikraftträdande.

Gällande beslut om regionala vägtransportbegränsningar för farliga ämnen som beviljats med stöd av den upphävda lagen är i kraft i 18 månader från denna lags ikraftträdande.

På förseelser som har begåtts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser om straffansvar som genom den upphävda lagen gäller innan ikraftträdandet. Om tillämpningen av denna lag skulle leda till ett lindrigare slutresultat ska detta beaktas när straffet bestäms.

Mariehamn den 28 november 2024

KATRIN SJÖGREN
lantråd

Camilla Gunell
föredragande minister

